

Siyonizm ve Nazizm: Kelimenin Tam Anlamıyla Aynı Madalyonun İki Yüzü

Eylül 1934'te, Joseph Goebbels'in propaganda gazetesi *Der Angriff* (Saldırı), özel bir yazı dizisi yayımladı: SS subayı Leopold von Mildenstein tarafından yazılmış, Siyonist yetkili Kurt Tuchler ile birlikte Filistin'e yaptığı ziyareti anlatan on iki bölümlük bir gezi yazısı. Bu diziyi tanıtmak için Goebbels, Nürnberg'de bronz bir anı madalyası bastırdı: bir yüzünde Davut Yıldızı ve "*Ein Nazi fährt nach Palästina*" ("Bir Nazi Filistin'e Gidiyor") yazısı, diğer yüzünde gamalı haç ve "*Und erzählt davon im Angriff*" ("Ve bunu *Der Angriff*'te Anlatıyor") ifadesi yer alıyordu.

Bu madalya, kısa süreli ama çarpıcı bir gerçeği yansıtıyordu: Nazi yetkilileri ve Siyonist liderler, Yahudilerin Filistin'e göç etmesinde ortak bir çıkar paylaşıyordu. Naziler Almanya'yı *judenrein* (Yahudilerden arındırılmış) yapmak istiyordu; Siyonistler ise gelecekteki devletlerini nüfusla doldurmak istiyordu. Pragmatik ve fırsatçı olan bu iş birliği, 1930'larda gelişti.

Bağlam: Avrupa Milliyetçilikleri ve Yahudilerin Dışlanması

19. yüzyıl, **etnik milliyetçiliğin** yükselişine tanık oldu – her halkın (etnik köken, dil ve "kan" ile tanımlı) kendi devletinde yaşaması gerektiği inancı. Bu, İtalya ve Almanya'nın birleşmesi ile Avusturya-Macaristan ve Osmanlı imparatorluklarında milliyetçi isyanlar için ideolojik yakıttı.

Azınlık gruplar bu yeni düzen altında acı çekti:

- **Romanlar (Çingeneler)** sınır dışı edildi, stereotiplere maruz kaldı ve daha sonra Naziler tarafından imha hedefi oldu.
- **Polonyalılar**, Prusya'da Almanlaştırma ve Çarlık Rusyası'nda Ruslaştırma ile bastırıldı.
- **Çekler, Slovaklar, Ukraynalılar, Güney Slavlar**, Avusturya-Macaristan'da ezildi.
- **Ermeniler**, Osmanlı İmparatorluğu'nda katliama ve soykırıma uğradı.
- **Basklar, Katalanlar, Bretonlar, Korsikalılar**, İspanya ve Fransa'da baskı gördü.
- **Sorblar, Danimarkalılar, Finler, Baltık halkları**, Prusya veya Rus egemenliği altında asimile edildi veya bastırıldı.

Bu grupların çoğu haklar veya bağımsızlık için mücadele ederek yanıt verdi. Buna karşılık, Siyonizm, Yahudi baskısının çözümünün Avrupa'da eşitlik değil, Filistin'in kolonileştirilmesi olduğunu savundu.

Antisemitizm Siyonizmin Önkoşulu Olarak

Antisemitizm, Nazilerden çok önce yaygındı:

- **Almanya:** Wilhelm Marr, 1870'lerde "antisemitizm" terimini ortaya attı.
- **Fransa:** Dreyfus Olayı, derin antisemitizmi ortaya çıkardı.
- **Rusya:** Pogromlar (1881-1905), yüz binlerce insanı sürgüne zorladı.
- **Avusturya:** Viyana belediye başkanı Karl Lueger, antisemitizm üzerine kariyer yaptı.
- **Macaristan, Romanya, Polonya:** Kan iftiralari, kotalar, pogromlar.

Siyonistler, antisemitizmi Yahudilerin Avrupa'ya ait olmadığının bir teyidi olarak yorumladılar. Herzl'in *Der Judenstaat* (1896) adlı eseri şu sonuca vardı: Antisemitizm asla yok olmayacak, bu yüzden Yahudilerin kendi devletine ihtiyacı var.

Siyonist-Nazi Yakınlaşması

1933 Memorandumu

21 Haziran 1933'te, Almanya Siyonist Federasyonu (ZVfD), Adolf Hitler'e bir memorandum gönderdi. Memorandumda şunlar belirtildi:

"Yeni devletin, ırk ilkesini oluşturduğu temelde, topluluğumuzu genel yapıya uyarlamak istiyoruz ki bize tahsis edilen alanda, bizim için de anavatan için verimli bir faaliyet mümkün olsun... Çünkü biz de karışık evliliklere karşıyız ve Yahudi grubunun saflığını koruma taraftarıyız."

Haavara Anlaşması (1933-1939)

25 Ağustos 1933'te, Nazi Almanyası ve Yahudi Ajansı, Haavara ("Transfer") Anlaşması'nı imzaladı.

- **Mekanizma:** Alman Yahudileri varlıklarını Alman bankalarına yatırıyordu; bu para, Filistin'e ihraç edilen Alman mallarını satın almak için kullanılıyordu. Göçmenler, Filistin'de yerel para biriminde gelir elde ediyordu.
- **Sonuç:** Haavara kapsamında yaklaşık 60.000 Alman Yahudisi Filistin'e göç etti.
- **Etki:** Alman ihracatını ve Siyonist gelişimi teşvik ederken, uluslararası Yahudi boykotunu zayıflattı.

Der Angriff ve Mildenstein-Tuchler Yolculuğu

1933 baharında, Siyonist yetkili **Kurt Tuchler**, göçü teşvik etmek için Nazi medyasında olumlu haberler yapılmasını sağlamak amacıyla SS subayı **Leopold von Mildenstein** ile temasa geçti. Mildenstein ve eşi, Tuchler'larla birlikte Filistin'i gezdi; Tel Aviv, kibutzlar, Jezreel Vadisi, Safed, Hebron ve Kudüs'ü ziyaret etti.

Bu yolculuk, *"Ein Nazi fährt nach Palästina"* ("Bir Nazi Filistin'e Gidiyor") adlı diziye doğurdu ve **26 Eylül - 9 Ekim 1934** tarihleri arasında *Der Angriff*'te yayımlandı.

"Ein Nazi fährt nach Palästina" (1934)

Her bölüm, Siyonist yerleşimlerin ve öncülerin fotoğraflarını içeriyordu. Aşağıda seçilmiş alıntılar yer alıyor.

Bölüm 1 – *Aufbruch nach Erez Israel* (26 Eylül 1934)

“Berlin istasyonunda genç Yahudiler trene bindi. İbranice şarkılar söylüyorlardı, sesleri iyimserlikle doluydu. Veda çığlıkları attılar: *Şalom!* ... Bu, yeniden inşa etmek için yola çıkan bir halkın çağrısıydı.”

Bölüm 2 – *Ankunft in Haifa* (27 Eylül 1934)

“Hayfa limanında, Arap hamallar bağırarak ve açgözlü ellerle bagajlara uzanarak kalabalık oluşturunuyordu. Buna karşılık, göçmenlik bürosunun Yahudi yetkilileri bizi düzen ve disiplinle karşıladı, belgeleri titizlikle hazırlanmıştı.”

Bölüm 3 – *Tel Aviv, die jüdische Stadt* (28 Eylül 1934)

“Burada sadece Yahudiler yaşıyor, burada sadece Yahudiler çalışıyor, burada sadece Yahudiler ticaret yapıyor, yıkıyor ve dans ediyor. Şehrin dili İbranice – yeniden canlandırılmış eski bir dil – ancak şehir modern ve batılı, geniş caddeler ve çekici dükkanlarla dolu. Her yerde, artan nüfusu karşılamak için inşaat sürüyor.”

“Filistin'deki Yahudilerin büyük çoğunluğu, kendi alın teriyle toprağı inşa etmeye kararlı, iyimser, çalışkan, idealist insanlar – genellikle Yahudilere uygulanan stereotipin tam tersi.”

Bölüm 4 – *Die Kibbuzim und das Land* (29 Eylül 1934)

“Kibutzda her el çalışıyor: erkekler, kadınlar ve çocuklar eşit şekilde. Bataklık araziler kurutuluyor, meyve bahçeleri dikiliyor, ahırlar inşa ediliyor. Burada yeni bir Yahudi türü doğuyor – toprağı kök salmış, toprağı yakın.”

Bölüm 5 – *Ben Shemen und die Jugend* (30 Eylül 1934)

“Ben Shemen gençlik kolonisinde, genç öncüler yalnızca eğitimde değil, aynı zamanda çalışmada da eğitiliyor. Toprağı sürüyorlar, hayvanlara bakıyorlar ve disiplinle yürüyorlar. Gözlerinde geleceğin ruhu parlıyor.”

Bölüm 6 – *Die Jesreel-Ebene* (1 Ekim 1934)

“Jezreel Vadisi'nde, yerleşimciler arasında bir lider olan Ben-Gurion ile tanıştım. Etrafımızda, bir zamanlar bataklık ve çöl olan yer, verimli tarım arazisine dönüşmüştü. Buradaki yerleşimciler topluluk halinde yaşıyor, her şeyi paylaşıyor, yeni bir ulus inşa ettiklerine inanıyorlar.”

Bölüm 7 – *Arabische Düfte* (2 Ekim 1934)

“Karşımda birkaç yaşlı kadın oturuyor. Çok yaşlı olanlar artık peçe takmıyor, keşke taksalardı... ve bu kirli çocuklar. Otobüs iğrenç bir şekilde sallanıyor. Küçük bir kız araç tutması yaşıyor. Arap kokuları zaten bizi çevreliyordu, ama şimdi dayanılmaz hale geldi. Biz de başımızı pencereden dışarı uzattık.”

Bölüm 8 – *Safad und der Norden* (3 Ekim 1934)

“Safed’de hava gergin. Araplar İngilizlere karşı protesto ediyor, yumruklarını sallıyor ve bağırıyor. Yahudiler, küçük mahallelerinde, korunan kapıların ardında kalıyor. Burada açıkça görülüyor: Arap ilerlemeye karşı çıkıyor.”

Bölüm 9 – *Hebron und die Vergangenheit* (4 Ekim 1934)

“Hebron’un yanmış Yahudi mahallesinden geçtik. Harabeler, 1929’un kanlı günlerini hatırlatıyordu, o zamanlar Arap kalabalığı komşularına saldırmıştı. Ateşle kararmış taşlar, boş evler, bir zamanlar Yahudi yaşamının çiçek açtığı yerde sessizlik.”

Bölüm 10 – *Jerusalem und die heiligen Stätten* (5 Ekim 1934)

“Ağlama Duvarı’nda Yahudiler dualarını mırıldanıyordu. Araplar geçti, alay etti, bağırdı ve küçümsedi, onların bağlılığını rahatsız etti. Akşam, Kudüs’te Yahudi yazarların bir toplantısına katıldım – eski geleneğin genç yenilenmeyle buluştuğu, sohbetle dolu bir salon.”

Bölüm 11 – *Die Zukunft des Landes* (6 Ekim 1934)

“Filistin, binlerce insanı daha barındırabilecek kapasiteye sahip. Şimdiden elde edilen ilerleme, idealizm ve emeğin birleştiğinde neler yapabileceğini gösteriyor. Ancak İngilizler, isyan korkusuyla tereddüt ediyor ve Araplar huzursuz oluyor.”

Bölüm 12 – *Eine Lösung der Judenfrage?* (9 Ekim 1934)

“Filistin’de Yahudi meselesi çözümünü buluyor. Burada Yahudi üretken, yaratıcı, toprağa bağlı hale geliyor. Avrupa’yı ağırlaştıran sorun, Eretz İsrail’in toprağında şifa buluyor.”

Mildenstein’dan Eichmann’a

1935 yılına gelindiğinde, Adolf Eichmann, Mildenstein’in departmanına katıldı. Herzl’in *Der Judenstaat*’ını inceledi, İbranice ve Yidiş öğrendi ve kendisini “Siyonist” olarak tanımladı – inançtan değil, “Yahudi sorununa” çözüm olarak göçü teşvik etme aracı olarak.

Evian, Göçün Başarısızlığı ve Radikalleşme

Temmuz 1938’de Evian Konferansı, Yahudi mültecileri tartışmak için 32 ülkeyi bir araya getirdi. Çoğu, göç kotalarını artırmayı reddetti; sadece Dominik Cumhuriyeti 100.000 kişi

için arazi teklif etti, ancak yalnızca birkaç yüz kişi yerleştirildi.

Nazi propagandası sevinçle haykırdı: “Yahudiler satılık – kimse istemiyor.” Siyonist delegeler sadece Filistin’e odaklandı, diğer destinasyonları reddetti. Göçün başarısızlığı, Nazilerin sınır dışı etmeden imhaya geçişine katkıda bulundu.

Eichmann-Haganah Teması

1937’de Haganah ajanı Feivel Polkes, Eichmann ve Herbert Hagen ile bir araya geldi. Polkes, İngilizlere karşı silah ve Nazi desteği talep etti, İngiltere’yi ortak düşman olarak sundu. Eichmann ve Hagen, sahte kimliklerle Filistin’e seyahat etti, İngilizler tarafından sınır dışı edildi ve Kahire’de Polkes ile tekrar buluştu. Anlaşma sağlanamadı, ancak bu olay her iki tarafın pragmatizmini – ve çaresizliğini – ortaya koyuyor.

Geçmişin Gölgeleleri

Soykırımdan önce Nazi politikaları şunları içeriyordu:

- **Sistemik mülksüzleştirme** (Yahudi mallarının Arileştirilmesi).
- **Vatandaşlık kaybı** (Nürnberg Yasaları).
- **Çift hukuk sistemi** (Yahudiler vs. Aryanlar).
- **Keyfi gözaltılar** (erken kamplar).

Gözlemciler, bugünkü İsrail/Filistin’de yapısal paralelliklere dikkat çekiyor: arazi gaspı, vatandaşlık reddi, yerleşimciler ve Filistinliler için ayrı hukuk sistemleri ve idari gözaltılar.

Sonuç: Irksal Milliyetçiliğin İki Yüzü

Siyonizm ve Nazizm, sonuçları açısından zıt olsalar da ortak bir çerçeveyi paylaşıyordu: her ikisi de asimilasyonu reddeden, ayrılığı yücelten ve kimliği biyolojik olarak tanımlayan etno-milliyetçi projelerdi.

Der Angriff madalyası, gamalı haçı ve Davut Yıldızı ile bir koleksiyoncu merakından daha fazlasıdır – Avrupa antisemitizminin Avrupa’da çözülmediğini, Filistin’e ihraç edildiğini ve Filistinlilerin iki irksal-milliyetçi ideoloji tarafından tasarlanan bir “çözüm”ün kurbanları haline geldiğini hatırlatır.

Kaynaklar

- *Der Angriff* (Berlin), sayılar 226–237 (26 Eylül–9 Ekim 1934).
- Almanya Siyonist Federasyonu’nun Adolf Hitler’e memorandumı, 21 Haziran 1933.
- Haavara Anlaşması, 25 Ağustos 1933.
- Evian Konferansı kayıtları, Temmuz 1938.
- Eichmann’ın ifadesi (Kudüs davası, 1961).
- Boas, Jacob. *Bir Nazi Filistin’e Gidiyor ve Bunu Der Angriff’te Anlatıyor*. History Today, 1980.
- Brenner, Lenni. *Diktatörler Çağında Siyonizm*. Londra: Croom Helm, 1983.

- Black, Edwin. *Transfer Anlaşması: Üçüncü Reich ile Yahudi Filistin Arasındaki Paktın Dramatik Hikayesi*. New York: Macmillan, 1984.
- Nicosia, Francis. *Üçüncü Reich ve Filistin Sorunu*. Austin: University of Texas Press, 1985.
- Segev, Tom. *Yedinci Milyon: İsraililer ve Holokost*. New York: Hill and Wang, 1991.
- Cesarani, David. *Eichmann: Hayatı ve Suçları*. Londra: Heinemann, 2004.
- Laqueur, Walter. *Siyonizm Tarihi*. Londra: Tauris, 2003 [ilk yayın 1972].
- Longerich, Peter. *Holokost: Nazilerin Yahudi Zulmü ve Katliamı*. Oxford: OUP, 2010.